

گنجینه سوال رایگان
+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴
۱ - ☐	☒	☐	☐	۴۱ - ☐	☐	☒	☐
۲ - ☒	☐	☐	☐	۴۲ - ☐	☐	☒	☐
۳ - ☒	☐	☐	☐	۴۳ - ☐	☐	☒	☐
۴ - ☐	☐	☒	☐	۴۴ - ☐	☒	☐	☐
۵ - ☒	☐	☐	☐	۴۵ - ☐	☐	☒	☐
۶ - ☐	☐	☐	☒	۴۶ - ☒	☐	☐	☐
۷ - ☐	☐	☒	☐	۴۷ - ☒	☐	☐	☐
۸ - ☒	☐	☐	☐	۴۸ - ☐	☐	☐	☒
۹ - ☐	☐	☒	☐	۴۹ - ☒	☐	☐	☐
۱۰ - ☐	☒	☐	☐	۵۰ - ☐	☐	☐	☒
۱۱ - ☐	☐	☒	☐				
۱۲ - ☒	☐	☐	☐				
۱۳ - ☐	☐	☒	☐				
۱۴ - ☐	☒	☐	☐				
۱۵ - ☐	☒	☐	☐				
۱۶ - ☒	☐	☐	☐				
۱۷ - ☐	☐	☐	☒				
۱۸ - ☒	☐	☐	☐				
۱۹ - ☐	☐	☐	☒				
۲۰ - ☐	☐	☒	☐				
۲۱ - ☒	☐	☐	☐				
۲۲ - ☐	☐	☐	☒				
۲۳ - ☐	☒	☐	☐				
۲۴ - ☒	☐	☐	☐				
۲۵ - ☐	☒	☐	☐				
۲۶ - ☐	☐	☐	☒				
۲۷ - ☐	☐	☒	☐				
۲۸ - ☒	☐	☐	☐				
۲۹ - ☒	☐	☐	☐				
۳۰ - ☐	☒	☐	☐				
۳۱ - ☐	☒	☐	☐				
۳۲ - ☐	☒	☐	☐				
۳۳ - ☐	☐	☐	☒				
۳۴ - ☐	☒	☐	☐				
۳۵ - ☒	☐	☐	☐				
۳۶ - ☐	☐	☒	☐				
۳۷ - ☐	☐	☒	☐				
۳۸ - ☐	☒	☐	☐				
۳۹ - ☐	☐	☐	☒				
۴۰ - ☐	☐	☒	☐				

۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کسانی که به علت نخستین اعتقاد دارند، یعنی جهان و هستی را هدفمند و غایتمند می‌دانند، آن‌ها اتفاق به معنای نفی غایتمندی را رد می‌کنند.

۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دکارت معتقد بود که اصل علیت، جزو اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند و اصلی تجربی نیست. از نظر هیوم درک رابطه ضروری میان علت و معلول از طریق تجربه به دست نمی‌آید، بلکه ناشی از انعکاس ذهنی است که او آن را تداعی می‌نامد. او می‌گوید که تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست. از نظر فیلسوفان مسلمان اصل علیت، اصلی عقلی است، ولی این گونه هم نیست که انسان به طور مادرزادی و از همان بدو تولد با این قاعده آشنا بوده و آن را درک می‌کرده است.

۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کانت فیلسوف قرن هیجدهم آلمان، راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل‌گرای پیشین برای پذیرش خدا طی کرد. او به جای اثبات وجود خدا از طریق نظم یا برهان علیت و یا وجوب و امکان، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وجود وجه مشترک و ماهیت وجه اختصاصی موجودات است. وجود و ماهیت این گونه نیست که دو جزء از یک چیز باشند که با یکدیگر ترکیب شده و اشیاء را ساخته باشند بلکه وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف از یک موجود واحد هستند.

۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل در دوره جدید اروپا، یعنی از رنسانس تاکنون تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود توانایی‌های آن است. در ابتدای رنسانس که تحولات اجتماعی و فکری معمولاً در تقابل با حاکمیت کلیسا رقم می‌خورد، عقل جایگاه ممتازی پیدا کرد و یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد؛ در حالی که قبل از آن و به خصوص در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. توجه به عقل و بحث درباره آن در میان فیلسوفان پیش از سقراط در یونان باستان و قبل از ارسطو وجود داشته است.

۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اینکه می‌گوییم هستی و چیستی دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند. «آب» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند.

۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه مفهوم حیوان، مهره‌دار، حساس، شیهه‌کشنده، رشدکننده و جسم با اسب رابطه ضروری است؛ چون تمام این‌ها از اجزاء ذاتی اسب هستند و در تعریف اسب می‌آیند و از آن قابل انفکاک نیستند، ولی چهارپا، سفید، بارکش و دارای یال از اجزای ذاتی اسب نیستند.

۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تمام روابط دیگر ذکر شده، روابط بعد از وجود هستند ولی رابطه طلوع خورشید و روشن شدن زمین رابطه علیت یا رابطه در وجود است.

۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ممکن است ماهیتی را در ذهن بیاوریم، ولی در عالم خارج موجود نباشد. در عالم خارج، واقعیت (مصادق) یگانه‌ای وجود دارد که وجود و ماهیت را از آن انتزاع می‌کنیم و ماهیت و وجود دو مفهوم متفاوت هستند. وقتی می‌گوییم وجود و ماهیت دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند، بلکه دو مفهوم مختلف از یک موجود هستند.

۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر معلولی به وجود آمده باشد یعنی وجودش واجب شده و توسط علت خود، از حالت امکانی یعنی تساوی میان وجود و عدم خارج شده و به وجود آمده است.

۱۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نظر دموکریتوس، از برخورد اتفاقی ذرات ریز سرگردان، عناصر و اشیای فعلی در جهان پیدا شده‌اند. برخی از دانشمندان زیست‌شناس معتقدند که فقط آن دسته از جاندارانی که تغییرات بدنی آن‌ها اتفاقاً با محیط سازگار بوده، به حیات خود ادامه داده‌اند. مفهوم اتفاق نه تنها نزد عامه مردم، بلکه بر زبان برخی دانشمندان نیز جاری می‌شود. برخی فیلسوفان نیز به اتفاق معتقدند.

۱۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر ماهیتی که در ذات خود ممکن‌الوجود است، در صورت وجود علت تامه خود؛ واجب‌الوجود بالغیر می‌شود و در صورت عدم علت تامه خود، ممتنع‌الوجود بالغیر خواهد بود. هر ماهیتی که به مرحله وجود رسیده و موجود شده حتماً وجودش به مرحله وجوب رسیده و واجب‌الوجود بالغیر است که وجوب و ضرورت را در نهایت از واجب‌الوجود بالذات دریافت کرده است.

۱۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر ماهیتی که وجود دارد، در ذات خود ممکن‌الوجود است ولی چون علت تامه آن تحقق یافته آن ماهیت را از حالت امکان ذاتی به وجوب وجود رسانده و به وجود آورده است. رابطه وجود با مفاهیمی مانند دیو، سیمرخ، اژدهای هفت سر، امکانی است، اگر رابطه ذاتی حقیقی با وجود، ضروری باشد حتماً آن حقیقت، واجب‌الوجود بالذات و بی‌نیاز از علت است.

۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این که ما بر حسب نیاز خود از شیء پیرامون استفاده می‌کنیم نشان‌دهنده قبول واقعیت است.

۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشیاء و پدیده‌های موجود، در ذات خود ممکن‌الوجود بوده‌اند و اگر اکنون موجود هستند، به خاطر این است که علت، آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و وجود را برای آن‌ها ضروری و واجب ساخته و موجودشان کرده است.

۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وجود یا هستی، وجه مشترک موجودات و ماهیت یا چیستی، وجه اختصاصی آن‌ها است.

۱۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حمل ناطق بر انسان، جسم بر کتاب، فلز بر آهن، رنگ بر سفیدی و یگانه بر غنی بالذات، حمل اولی و بی‌نیاز از دلیل است. حمل وجود بر روح، وجود بر شکل سه‌ضلعی و زوج بر عدد، نیازمند دلیل است.

۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کودک با استفاده از کلمه «این» یا «آن» نشان می‌دهد که به وجود چیزی پی برده است و می‌داند آن شیء موجود است، ولی از ماهیت و چیستی آن آگاه نیست، یعنی می‌خواهد بداند این موجودات چه ویژگی‌های مخصوص به خود دارند که آن‌ها را از دسته دیگر موجودات متمایز و متفاوت می‌کند.

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان اصل علّیت را اصلی عقلی می‌دانند که هر شناخت تجربی مبتنی بر پذیرش آن است.

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی علیّت، رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف یعنی علت به طرف دیگر یعنی معلول، وجود و هستی می‌دهد و انکار آن مساوی پذیرش صّدفه و اتّفاق در جهان است.

۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کودک با استفاده از کلمه‌ی این یا آن نشان می‌دهد که به وجود آن شیء پی برده است، ولی از ماهیت و چیستی آن آگاه نیست. یعنی می‌خواهد بداند که چه ویژگی‌های مخصوص به خود دارد که آن را از دسته‌ی دیگر موجودات متمایز و متفاوت می‌کند.

۲۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این بیت نشان‌دهنده‌ی سنخیت میان علت و معلول است که نظم هستی را نشان می‌دهد.

۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آنچه به معلول ضرورت وجود می‌دهد، علت است. معلول با قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد و با آمدن علت (تامه)، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود.

۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در قضیه «مثلث دارای سه ضلع است.» رابطه‌ی میان موضوع و محمول، وجوبی است؛ همانند قضیه‌ی مداد جسم است، اما در سه گزینه‌ی دیگر، رابطه‌ی میان موضوع و محمول، امتناعی است.

۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی برادری و اخوت رابطه‌ی علیت یا رابطه‌ی وجودی نیست.

۲۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها رابطه‌ی موضوع و محمول امکانی است، اما در این گزینه حیوان ذاتی انسان است و رابطه‌ی آن‌ها وجوبی است.

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر دموکریتوس ماده‌ی اولیه‌ی تشکیل‌دهنده‌ی جهان، ذرات ریز تجزیه‌ناپذیر و غیرقابل تقسیمی هستند که در فضای غیرمتناهی پراکنده و به شکلی سرگردان حرکت می‌کرده‌اند و برخوردهایی با هم داشته‌اند. در این برخوردهای اتفاقی، ذراتی که هم‌اندازه و هم‌شکل بوده‌اند، گرد هم آمده و عناصر اصلی عالم طبیعت را تشکیل داده‌اند.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیل پرنده ممکن‌الوجود است و می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد. یعنی اگر علت تامه‌ی آن باشد، می‌تواند به وجود آید و فلز مایع نیز ممکن‌الوجود است. زوج فرد، ممتنع‌الوجود بالذات است. یعنی محمول وجود را نمی‌توان بر آن حمل کرد؛ چون مصداق اجتماع نقیضین است.

۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارتباط میان پدیده‌ها نتیجه‌ی اصل علیّت، حتمیت در نظام هستی نتیجه‌ی پذیرش اصل وجوب علی و معلولی و نظام معین هستی نتیجه‌ی اصل سنخیت است.

۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در حمل مستطیل بر شکل یعنی «شکل مستطیل است»، رابطه‌ی موضوع و محمول، امکانی است؛ زیرا شکل، ممکن است مستطیل باشد و ممکن است مستطیل نباشد (مثلاً دایره یا مثلث باشد). بالعکس آن، یعنی در حمل شکل بر مستطیل به این معنا که «مستطیل شکل است»، رابطه‌ی موضوع و محمول وجوبی است؛ زیرا مستطیل حتماً و ضرورتاً شکل است و اگر شکل نباشد، مستطیل نخواهد بود.

- ۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، هر مفهومی را که از ماهیت‌شان آگاه بودیم و تصور می‌کردیم، می‌بایست وجود هم می‌داشت و میان وجود و ماهیت رابطه ضروری و ذاتی برقرار بود و همچنین حمل وجود بر ماهیت، عین حمل ماهیت بر ماهیت بود و به دلیل نیاز نداشت.
- ۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توماس آکوئیناس تحت تأثیر اندیشه‌های ابن‌سینا بود و ابن‌سینا فیلسوف مسلمان پیرو ارسطو است. فیلسوفان مسیحی اروپائی در قرن سیزدهم میلادی با ترجمه‌ی آثار ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با ارسطو آشنا شدند.
- ۳۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لازمه و نتیجه اصل وجوب بخشی علت به معلول، تخلف‌ناپذیری و حتمیت نظام هستی است.
- ۳۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نسبت محمول وجود با موضوع‌های خود یا ضروری است یا امکانی یا امتناعی. موضوع‌هایی که با وجود، رابطه امکانی دارند (یعنی ممکن‌الوجود بالذات هستند)، مانند دو کفه ترازو هستند که در حالت تعادل قرار دارند، ولی اگر علت تامه آن‌ها باشد، به وجود می‌آیند و واجب‌الوجود بالغیر خواهند بود.
- ۳۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وقتی دیدگاه تجربه‌گرایانی چون اگوست کنت (که معتقد بود عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می‌شود، به واقعیت دست می‌یابد و به علم می‌رسد) در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت و توانایی عقل محدود به امور تجربی و حسی گردید، اثبات اموری مانند ماوراءالطبیعه و حقیقت روحی و معنوی انسان و جهان ناممکن شمرده شد.
- ۳۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر کسی بگوید با وجود برخی عوامل (علت ناقصه) وجود معلول ضروری می‌شود به معنای انکار علیت است، یعنی با این‌که علت (تامه) نبوده ولی معلول وجود یافته است. فیلسوفان معمولاً اتفاق به معنای نفی علیت و ضرورت را انکار می‌کنند و فیلسوفی سراغ نداریم که به طور صریح و روشن با معنای اول اتفاق موافق باشد. برخی فیلسوفان در عین حال که منکر خدا هستند، می‌خواهند برای جهان و انسان، هدف و غایت تعیین کنند.
- ۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اصل سنخیت پشتوانه عقلی نظم دقیق جهان است و دانشمندان با تکیه بر این اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند.
- ۳۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند، یعنی ذهن هر واقعیت خارجی را به دو جزء وجود و ماهیت تحلیل می‌کند.
- ۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ملاصدرا معتقد به اصالت وجود بود، بنابراین برای اثبات وجود خداوند به امکان ذاتی ماهیات توجه نمی‌کند، بلکه امکان فقری یا فقر وجودی را مطرح می‌کند. خداوند موجودی غنی و بی‌نیاز است و سایر موجودات نیازمند و وابسته هستند، این نظر هم مورد قبول ابن‌سینا است و هم ملاصدرا.
- ۴۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر ماهیتی را فرض کنیم و آن‌را در جهان بیابیم یعنی حتماً وجودش به مرحله وجوب و ضرورت رسیده و به وجود آمده است، یعنی از حالت امکان ذاتی خارج و واجب‌الوجود بالغیر شده است. و چون خداوند وجود محض و واجب‌الوجود بالذات است، ماهیتی جدای از ذاتش ندارد.

۴۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این دوره، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، ولی از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید، تا اینکه در این دوره، عقل جای دین را گرفت.

۴۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هیوم ادعا می‌کند که دلایل دکارت و سایر فیلسوفان پذیرفتنی نیست. از نظر هیوم، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند، مردود هستند؛ زیرا عقل، اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. او می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند اثبات کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند، اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق، همان خداوند است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

۴۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرق وجود و ماهیت بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است که ابن‌سینا این نظر را پایه یکی از برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد و توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد. فیلسوفان غربی از طریق فلاسفه مسلمان مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند.

۴۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به نظر هیوم دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشد، مردود هستند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. کانت فیلسوف بزرگ قرن هجدهم نیز راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل‌گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود. او به جای اثبات وجود خدا از طریق برهان نظم یا علیت یا وجوب و امکان، ضرورت وجود خداوند را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برهان مشهور ارسطو برای اثبات وجود خداوند، برهان حرکت نام دارد. یکی از افلاطون‌شناسان اروپایی، افلاطون را ابداع‌کننده خداشناسی فلسفی می‌داند. برهانی که از تجربه‌ی گرفته شده برای اثبات وجود خداوند، برهان نظم است. (که هیوم در ایراد خود بر برهان نظم این را بیان می‌کند)

۴۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی روح با وجود، امکانی و رابطه‌ی جامد مایع با وجود، امتناعی و رابطه‌ی فلز مایع با وجود امکانی است.

۴۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان نیز همانند نظر هیوم، صرف توالی یا همزمانی دو پدیده نمی‌تواند نشانگر وجود رابطه‌ی علیت میان آن‌ها باشد. مثلاً رعد و برق یا شب و روز، همواره متوالی هستند، ولی رابطه‌ی علیت میان آن‌ها برقرار نیست، بلکه باید رابطه‌ی وجودبخشی باشد و وجود یکی ضرورتاً دیگری را به وجود آورد.

۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اصل سنخیت یعنی اینکه هر علتی معلول خاص خود را دارد و هر معلولی از علت خاص خود صادر می‌شود. برای اینکه یک معلولی تحقق یابد، باید به علت خاص خودش متوسل شد و کسی که با پرخوری و کم‌حرکی، انتظار لاغری دارد، اتفاق به معنای نفی سنخیت را پذیرفته است.

۴۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها لفظ «باید» نشانگر ضرورت‌بخشی علت به معلول نیست، بلکه ممکن است یکی از علل ناقصه یا مقدمه و لوازم انجام آن کار باشند. ولی در گزینه موردنظر، اشاره به علت تامه شده است که در این صورت وجود معلول ضروری خواهد بود.

۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این عبارت اشاره به این موضوع شده است که اگر علت رشد بذر، تامه باشد و نقصی وجود نداشته باشد، وجود معلول که رشد بذر است، به مرحله وجود و جوب می‌رسد و موجود می‌شود.

